

CRNA GORA
SKUPŠTINA
Odbor za ljudska prava i slobode
Broj: 00-72/25-52/**2**
EPA 516 XXVIII
Podgorica, 10. jun 2025. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu čl. 69 i 162 Poslovnika Skupštine Crne Gore Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore sa 21. sjednice, čiji prvi dio je održan 15. maja 2025. godine podnosi Skupštini

IZVJEŠTAJ O RAZMATRANJU IZVJEŠTAJA O STANJU ZAŠTITE LIČNIH PODATAKA I STANJU U OBLASTI PRISTUPA INFORMACIJAMA ZA 2024. GODINU

Odbor za ljudska prava i slobode na 21. jednici, započetoj 15. maja 2025. godine, kao nadležni odbor, razmotrio je Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka i stanju u oblasti pristupa informacijama za 2024. godinu, koji je Skupštini Crne Gore podnijela Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama.

U uvodnim napomenama predstavnici predlagača su informisali:

- da je pitanje zaštite ličnih podataka, kao temeljnog ljudskog prava i slobode, izazov Agencije koja je dosljedno posvećena traženju adekvatnih odgovora u vršenju svoje nadzorne uloge, o čemu svjedoče brojne dinamične aktivnosti tokom prethodne godine;
- da trenutni zakonodavni okvir, prije svega Zakon o zaštiti podataka o ličnosti, ne prati savremene tehnološke izazove u ovoj oblasti koji veoma brzo napreduju i postaju sve složeniji, što ukazuje na potrebu donošenja novog zakona o zaštiti podataka o ličnosti koji će biti usaglašen sa normama i standardima predviđenim Opštom uredbom o zaštiti ličnih podataka (GDPR);
- da je tokom 2024. godine u Agenciju pristiglo 190 predmeta, od čega 173 inicijative, odnosno zahtjeva za zaštitu prava od strane fizičkih i pravnih lica, te 17 predmeta iz domena nadležnosti Odsjeka za nadzor koji su se odnosili na dostavljanje informacija, obavještenja, odgovora, a iz prethodne godine je ostalo 19 neriješenih predmeta koji su tokom 2024. godine riješeni;
- da je Agenciji dostavljeno 36 inicijativa od strane fizičkih i pravnih lica po osnovu navodne nezakonite obrade ličnih podataka putem vršenja video nadzora i da je konstatovano da se radi o instaliranju video nadzora na privatnom posjedu, pa je Odsjek za nadzor upućivao podnosiocima da mogu podnijeti krivičnu prijavu saglasno članu 174 Krivičnog zakonika Crne Gore, dok je članom 183 istog Zakona propisano da se navedeno krivično djelo goni po privatnoj tužbi;
- da je izvršen 101 nadzor i donijeto 19 rješenja;
- da su u registru evidencija zbirki ličnih podataka, koristeći elektronske servise ili ručnim unosom, registrovana 54 nova rukovaoca i 151 evidencija zbirki ličnih podataka;
- da su izdate 74 saglasnosti za uvođenje video nadzora;
- da je tokom 2024. godine podneseno 176 zahtjeva za uvođenje video nadzora od strane obrazovnih ustanova, pa je u cilju stvaranja uslova za ujednačenu praksu postupanja po predmetnim zahtjevima, Savjet Agencije utvrdio Stav kojim se daju jasne smjernice na koji način, u kojoj proceduri i u kom obuhvatu se može vršiti video nadzor u obrazovnim ustanovama;
- da je Agencija uputila reagovanje Ministarstvu unutrašnjih poslova povodom korišćenja kamera koje vrše biometrijsku obradu ličnih podataka;
- da se posebna pažnja mora posvetiti zaštiti ličnih podataka na društvenim mrežama, jer se ti podaci koriste u cilju unapređenja vještačke inteligencije pa je Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan

pristup informacijama zajedno sa nadležnim institucijama u Srbiji i Bosni i Hercegovini nastupila prema društvenim mrežama podnošenjem zahtjeva da se odredi osoba zadužena za zaštitu ličnih podataka za građane ovog regiona koji koriste društvene mreže i očekuju da će taj zahtjev biti realizovan jer je Srbija prihvatila Opštu uredbu o zaštiti ličnih podataka;

- da su date tri saglasnosti za iznošenje ličnih podataka van Crne Gore, kao i sedam mišljenja;
- da je dato Mišljenje Agenciji za sprečavanje korupcije u vezi sa njihovim upitom da li Agencija za sprečavanje korupcije ima pravo pristupa podacima o kreditnim zaduženjima javnih funkcionera, odnosno kontrole tačnosti i potpunosti prijavljenih podataka u izvještajima, a bez prethodno date saglasnosti javnog funkcionera, kada se podaci nalaze u posjedu drugih nadležnih organa. S tim u vezi, analizom zakonskih propisa kojima se uređuje način obrade podataka, odnosno provjera podataka iz izvještaja javnih funkcionera iz oblasti sprečavanja korupcije zaključeno je da upućujuća odredba člana 26 stav 2 Zakona o sprečavanju korupcije na član 204 Zakona o kreditnim institucijama ne predstavlja pravni (zakonski) osnov za obradu ličnih podataka s aspekta Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, iz razloga što ista ne prepoznaje Agenciju za sprečavanje korupcije kao zakonskog korisnika u smislu člana 17 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, te je stoga bilo koja radnja obrade ličnih podataka, odnosno provjere od strane Agencije za sprečavanje korupcije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

Stav Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama je da Agencija za sprečavanje korupcije nema zakonskog osnova za vršenje provjera podataka iz izvještaja na računima javnog funkcionera i članova zajedničkog domaćinstva, jer odredba člana 26 stav 2 Zakona o sprečavanju korupcije kojom se upućuje na primjenu Zakona o kreditnim institucijama, nije adekvatna i ne predstavlja zakonski osnov s aspekta Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, iz razloga što Zakon o kreditnim institucijama ne sadrži odredbu kojom se utvrđuje pravo Agencije na pristup podacima javnih funkcionera koji su bankarska tajna;

- da je u 2024. godini podneseno 6.787 zahtjeva za slobodan pristup informacijama, od čega su najveći broj podnijele nevladine organizacije (4.010);

- da je najveći broj zahtjeva podnesen ministarstvima i opštinama;
- da su se zahtjevima za slobodan pristup informacijama najčešće obraćali sledeći podnosioci: NVO "MANS" koja ima aplikaciju preko koje građani i drugi subjekti mogu da podnose zahtjeve, NVO "Akcija za socijalnu pravdu", NVO "Temida" i Institut alternativa;

- da je ukupan broj odlučених žalbi Agencije u toku 2024. godine 6.717, dok je broj usvojenih žalbi 3.423 od čega je 2.374 zbog povrede pravila postupka odnosno ćutanja administracije i

- da je analizom podataka koji se odnose na predmete ćutanja administracije zabilježen najveći trend rasta od početka primjene zakona.

Tokom rasprave, između ostalog, ukazano je:

- da je pripremljen Nacrt zakona o zaštiti podataka o ličnosti usklađen sa GDPR-om, za koji je završena javna rasprava i dobio je pozitivno mišljenje Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama nakon čega je dostavljen drugim organima i institucijama na mišljenje, a zatim će biti upućen Evropskoj komisiji radi dobijanja mišljenja i očekuje se da će biti usvojen do kraja ove godine;

- da je Nacrtom zakona o zaštiti podataka o ličnosti propisano da će se Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama iz budžeta Crne Gore godišnje opredjeljivati najmanje 0,07% tekućeg budžeta;

- da je Ministarstvo unutrašnjih poslova u završnoj fazi izrade nacrt zakona o zaštiti podataka o ličnosti koji sprovode nadležni organi u svrhe sprovođenja istrage, otkrivanja ili gonjenja za krivična djela ili izvršavanja krivičnih sankcija i očekuje se da će do kraja godine biti usvojen;

- da Agencija treba proaktivnije da djeluje povodom određenih dešavanja, kao što su zloupotrebe biračkih spiskova;

- da bi trebalo proaktivno i u većoj mjeri edukovati sve građane, a posebno učenike o zaštiti podataka o ličnosti i mogućim zloupotrebama ličnih podataka na internetu i društvenim mrežama;

- da je Ministarstvo unutrašnjih poslova prethodnim vladama slalo predlog za potpisivanje Protokola Savjeta Evrope o izmjenama i dopunama Konvencije o zaštiti pojedinaca u pogledu automatske

obrade ličnih podataka, ali ta aktivnost nije realizovana, tako da će ponovo poslati predlog za potpisivanje navedenog protokola;

- da je Predlog zakona o slobodnom pristupu informacija u skupštinskoj proceduri, razmotren je od strane nadležnih odbora i očekuje se njegovo usvajanje do kraja maja ili tokom juna 2025. godine;

- da je Evropska komisija ukazivala na nedostatke važećih Zakona o zaštiti podataka o ličnosti i Zakona o slobodnom pristupu informacijama zbog čega izražavaju zadovoljstvo napretkom u izradi ova dva važna zakona nakon čijeg usvajanja će Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama imati mnogo veću odgovornost, pa je potrebno raditi na jačanju kadrovskih, finansijskih i informatičkih kapaciteta Agencije i

- da su u praksi postojale zloupotrebe u podnošenju zahtjeva za slobodan pristup informacijama i da se očekuje da će taj problem biti riješen novim zakonom.

Nakon uvodnih napomena predstavnika predlagača i rasprave, Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka i stanju u oblasti pristupa informacijama za 2024. godinu (sa sedam glasova „uzdržan“) **nije dobio potrebnu većinu** na Odboru.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Jovan Jole Vučurović, predsjednik Odbora.

PREDSJEDNIK ODBORA

